«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової роботи
Західноукраїнського
національного університету
Микола ДИВАК
_____ 2026 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Бандурки Максима Богдановича на тему «Управлінський облік корпоративної соціальної відповідальності бізнесу», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

Витяг
із протоколу засідання кафедри обліку і оподаткування
Західноукраїнського національного університету
від 9 червня 2026 р., протокол № 12

ПРИСУТНІ: завідувач кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Зеновій-Михайло ЗАДОРОЖНИЙ**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, доцент **Юлія БІЛА**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Марія ГУМЕННА-ДЕРІЙ**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Василь ДЕРІЙ**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Ярослав КРУПКА**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Володимир МУРАВСЬКИЙ**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Ірина НАЗАРОВА**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Віта СЕМАНЮК**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Олег ШЕВЧУК**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Павло ДЕНЧУК**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Світлана**

ЖУКЕВИЧ, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Наталія ЗАРУДНА**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Інна МЕЛЬНИЧУК**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Наталія МУЖЕВИЧ**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Ірина ОМЕЦІНСЬКА**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Святослав ПИТЕЛЬ**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Наталія ПОЧИНОК**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Ростислав РОМАНІВ**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Галина РИМАР**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Світлана СИСЮК**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Володимир ФАРІОН**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Світлана ЯЦИШИН**, лаборант кафедри обліку і оподаткування **Вікторія Дубно**, лаборант кафедри обліку і оподаткування **Анна КОВБАСЮК,** аспірант **Андрій СТРОЦЕНЬ**, аспірант **Максим БАНДУРКА**, **аспірант Василь КИРИК**, аспірант **Антон ЛУПІЙЧУК**.

Із присутніх 9 докторів економічних наук, 14 кандидатів економічних наук – фахівці за профілем поданої на розгляд дисертації.

Голова засідання – професор кафедри обліку і оподаткування, д.е.н., професор Назарова Ірина Ярославівна.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційної роботи Бандурки Максима Богдановича на тему «Управлінський облік корпоративної соціальної відповідальності бізнесу», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» щодо її рекомендації для захисту.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь Бандурки Максима Богдановича за результатами виконання дисертаційної роботи на тему «Управлінський облік корпоративної соціальної відповідальності бізнесу», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

Бандурка М.В. доповів про основні положення дисертаційної роботи, наукову новизну, отримані теоретичні і практичні результати дослідження, які виносяться на захист та їх апробацію.

2. Учасниками засідання кафедри до здобувача були поставлені 18 питань, на які здобувач дав вичерпні відповіді. Зокрема:

Доктор економічних наук, професор Ярослав КРУПКА:

1. Яке прикладне значення для прийняття рішень топ-менеджментом має запропонований вами поділ витрат на «комплаєнс-витрати» та «ініціативні витрати»?

2. Яким чином використання методу пооперaційного калькулювання (Activity-Based Costing) у вашій моделі дозволяє калькулювати собівартість продукції з урахуванням екологічної складової?

Доктор економічних наук, професор Зеновій-Михайло ЗАДОРОЖНИЙ:

1. Поясніть обліковий механізм запропонованого вами принципу «подвійного запису матеріальних потоків». Як він реалізується на практиці без перевантаження плану рахунків?

2. За якими критеріями у вашій матричній класифікації витрати на КСВ поділяються на продуктивні та непродуктивні?

Доктор економічних наук, професор Юлія БІЛА:

1. Чи можна вважати екологічні штрафи елементом витрат на КСВ?

Доктор економічних наук, професор Василь ДЕРІЙ:

1. Завдяки чому розроблена вами цифрова архітектура ERP-систем вирішує проблему автоматизації збирання нефінансових даних?

Доктор економічних наук, професор Володимир МУРАВСЬКИЙ:

1. Яке головне практичне значення мають результати вашого дослідження для відновлення української економіки в контексті євроінтеграції?

2. Оскільки ви досліджували особливості обліку витрат на КСВ у фермерських господарствах, визначте, як галузева специфіка агробізнесу впливає на формування центрів відповідальності?

Доктор економічних наук, професор Ірина НАЗАРОВА:

1. Запропонована вами класифікаційно-функціональна система передбачає збереження базової моделі обліку. Якщо традиційний облік викривлює фінансову аналітику, чому ви не наполягаєте на тотальній заміні діючої інфраструктури на повноцінний наскрізний пооопераційний облік?

Канд. екон. наук, доцент Павло ДЕНЧУК:

1. Як війна змінила пріоритети КСВ в Україні, і як це відображено в обліку?

Канд. екон. наук, доцент Світлана ЖУКЕВИЧ:

1. Чому ви досліджуєте саме управлінський облік, а не звичайний бухгалтерський (фінансовий)?

2**.** Що таке «центри відповідальності» за КСВ і як їх створити на підприємстві?

Канд. екон. наук, доцент Інна МЕЛЬНИЧУК,

1. Як оцінити ефективність витрат на соціальну відповідальність, якщо вони не несуть прямого прибутку?

Канд. екон. наук, доцент Ірина ОМЕЦІНСЬКА,

1. Як управлінський облік допомагає підготувати нефінансову звітність за стандартами ЄС (ESG)?

2. Що робити, якщо впровадження вашої системи обліку вимагає значних витрат від самого підприємства?

Канд. екон. наук, доцент Світлана СИСЮК,

1. Що саме з результатів вашого дослідження було в впроваджено в практику діяльності названих вами поліграфічних підприємств?

3. ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету Семанюк Віта Зеновіївна (науковий керівник), зазначила, що Бандурка М.Б. виконав дисертаційну роботу під час навчання в аспірантурі у Західноукраїнському національному університеті на кафедрі обліку і оподаткування, повністю виконав освітньо-наукову програму за третім освітнім рівнем доктора філософії зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування», про що свідчить академічна довідка аспірантури.

Семанюк В. З. підтвердила високу актуальність теми дослідження, через необхідність ведення та розробки методик управлінського обліку корпоративної соціальної відповідальності бізнесу для досягнення стратегічних цілей підприємств та забезпечення їх стійкого розвитку в умовах сучасного ринкового середовища та кардинальної зміни зовнішнього оточення бізнесу. У сучасних умовах розвитку економіки питання корпоративної соціальної відповідальності бізнесу набувають особливої актуальності. Підприємства дедалі більше усвідомлюють необхідність поєднання економічної ефективності із соціальною та екологічною відповідальністю. Водночас формування дієвої системи управлінського обліку корпоративної соціальної відповідальності є важливою передумовою забезпечення прозорості діяльності підприємств, підвищення довіри зацікавлених сторін та формування стійких конкурентних переваг.

Дисертаційна робота Бандурки Максима Богдановича присвячена актуальним проблемам розвитку теоретико-методичних та прикладних засад управлінського обліку корпоративної соціальної відповідальності бізнесу. Дослідження виконано відповідно до плану наукових досліджень Західноукраїнського національного університету. Зокрема, держбюджетного прикладного дослідження «Домінанти управлінського обліку в умовах діджиталізації для забезпечення економічної безпеки України у воєнний і післявоєнний періоди» (державний реєстраційний номер 0123U101580) та науково-дослідної роботи, яка у 2022-2026 роках виконується професорсько-

викладацьким персоналом, докторантами, аспірантами та здобувачами наукового ступеня в межах основного робочого часу кафедри обліку і оподаткування ЗУНУ на тему «Розвиток системи бухгалтерського та управлінського обліку в умовах соціально-економічних викликів» (0122U000927); у 2026 - держбюджетного прикладного дослідження «Цифровізація обліку в системі управління енергетичною та кібернетичною безпекою України у воєнний та поствоєнний періоди (0126U002206).

Дисертантом використано такі загальнонаукові та спеціальні методи: діалектичний метод, логічний та історичний підходи, методи теоретичного узагальнення, аналізу і синтезу, індукції та дедукції, метод класифікації та групування, метод причинно-наслідкового зв'язку та абстрактно-логічний метод, моделювання вартісних ефектів, методи економетричного аналізу метод декомпозиції витрат та інтегрованого калькулювання та інші.

Достовірність і обґрунтованість отриманих результатів забезпечується використанням сучасних методів наукового дослідження, аналізом значного масиву наукових джерел, міжнародних стандартів та практики функціонування підприємств. Основні результати дисертаційної роботи апробовано на 9 науково-практичних конференціях.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розвитку теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо управлінського обліку корпоративної соціальної відповідальності бізнесу.

Найбільш вагомими науковими результатами дослідження є такі:

вперше:

– розроблено основи відображення корпоративної цифрової відповідальності в системі управлінського обліку в умовах автоматизації та розгортання концепції Індустрії 4.0, а саме, науково обґрунтовано виокремлення нових, специфічних об'єктів контролю та облікового моніторингу, зокрема витрат на забезпечення кібербезпеки, захист персональних даних, а також витрат на мінімізацію цифрового вуглецевого сліду інформаційно-технологічної інфраструктури компанії, що дозволяє

трансформувати цифрові операції у дієвий інструмент формування інтегрованої економічної та соціальної цінності бізнесу;

удосконалено:

– алгоритм ідентифікації, систематизації та аналітичного обліку екологічних і соціальних витрат підприємств, що дозволяє забезпечити чітке відокремлення традиційної виробничої собівартості від цільових інвестицій у сталий розвиток (витрат на охорону навколишнього середовища, придбання біодобрив, охорону праці та облаштування об'єктів цивільного захисту), особливістю якого є його безперешкодне проектування на діючу систему обліку через впровадження двозначних матричних аналітичних крос-кодів без створення додаткового операційного навантаження на обліковий персонал, що гарантує високу швидкість забезпечення менеджменту релевантними даними та превентивно нівелює ризики застосування фіскальних чи екологічних санкцій;

– модель вартісної та невартісної оцінки еколого-соціальних показників діяльності підприємства у стратегічному управлінському обліку шляхом адаптації міжнародного інструментарію екологічних прибутків та збитків і калькулювання, яка забезпечує вартісну конвертацію якісних нефінансових ефектів (лояльності персоналу, збереження земельного банку та біорізноманіття, редукції обсягів викидів парникових газів) у релевантні оціночні регулятори довгострокової капіталізації та уможливлює розрахунок індикатора екологічно-скоригованого операційного прибутку;

– методи управлінського обліку в умовах переходу суб'єктів господарювання до циркулярної економіки та переорієнтації на безвідходні моделі ресурсоспоживання; на відміну від наявних підходів, вектор обліку орієнтовано на забезпечення циклічної рециркуляції матеріальних ресурсів за стратегіями 9R, за якої утилізаційні ланцюги оберненої логістики розглядаються не як джерело операційних збитків чи безповоротних втрат, а як самостійна стаття капіталізації додаткової економічної цінності зворотних матеріальних потоків, що реалізується через сервісні бізнес-моделі;

– інструменти калькулювання собівартості продукції підприємств на основі поєднання пооопераційного калькулювання (ABC), цільового калькулювання (Target costing) та калькулювання за життєвим циклом (LCC), що дозволяє здійснити ідентифікацію та аналітичне відокремлення прихованої соціально-екологічної компоненти собівартості (витрат на екологічне пакування, етичний комплаєнс-аудит постачальників сировини) та сформувати доказову базу для обґрунтування етичної цінової премії на екологічно чисту та органічну продукцію перед свідомим споживачем;

– форми внутрішньої управлінської звітності про витрати у сфері корпоративної соціальної відповідальності, які синхронізують традиційні фінансові результати з нефінансовими метриками сталого розвитку; розроблені форми (Матеріально-балансовий звіт руху зворотних матеріальних потоків, Відомість обліку соціально-безпекових витрат, Інтегрований звіт про сталий розвиток) диференційовані під запити користувачів різних рівнів управління, які забезпечують інформаційну прозорість взаємодії з місцевими громадами, пайовиками та інвесторами, а також слугують верифікованою базою для підготовки публічних звітів згідно зі стандартами GRI та Директиви CSRD;

– внутрішній контроль та управління екологічними, соціальними й репутаційними ризиками шляхом імплементації методичного паралельного відображення нефінансових ефектів, що передбачає розмежування контрольних процедур за трьома автономними векторами дій (альтруїстичним, синергетичним, внутрішньо орієнтованим) і дозволяє здійснювати стрес-тестування ліквідності операційного капіталу, мінімізувати ризики недобросовісного екологічного позиціонування (грінвошингу) та запобігати виникненню локальних соціальних конфліктів із землевласниками.

одержали подальший розвиток:

– дослідження історичного формування і тенденцій розвитку корпоративної соціальної відповідальності бізнесу та доведено кардинальне зміщення стратегічних орієнтирів вітчизняного бізнесу в умовах воєнного стану, що зафіксувало появу феномену безпекової корпоративної соціальної

відповідальності як добровільної мобілізації ресурсів на користь прямої матеріально-технічної, мілітарної та гуманітарної підтримки оборонного сектору країни, забезпечення продовольчої безпеки, захисту людського капіталу та збереження суспільної стійкості;

– класифікація витрат на корпоративну соціальну відповідальність для потреб управлінського обліку, яку, на відміну від існуючих підходів, побудовано на перетині трьох базових векторів сталого розвитку (довкілля, суспільство, управління) та критерію нормативно-правової обов'язковості; витрати структуровано на обов'язкові (комплаєнс-витрати, спрямовані на превентивну мінімізацію регуляторних ризиків: нарахування єдиного соціального внеску, обов'язкові екологічні податки, законодавче фінансування охорони праці) та добровільні (ініціативні витрати, які формують стратегічний гудвіл компанії та її інвестиційну привабливість);

– обґрунтування ролі та місця управлінського обліку як головного інформаційного джерела реалізації стратегії сталого розвитку, здатного долати інформаційну асиметрію; доведено об'єктивну необхідність розширення традиційних облікових меж та переходу від ретроспективних вузькокорпоративних фінансових кордонів до концепції «подвійного запису матеріальних потоків», що уможливлює паралельне відображення, моніторинг та оцінку руху природного, людського, цифрового та фінансового капіталів компанії у їхньому взаємозв'язку.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Бандурки Максима Богдановича «Управлінський облік корпоративної соціальної відповідальності бізнесу» є завершеним науковим дослідженням, у якому отримано науково обґрунтовані результати, що мають теоретичне та практичне значення для розвитку системи управлінського обліку корпоративної соціальної відповідальності підприємств. За змістом, структурою та рівнем наукового опрацювання дисертація відповідає вимогам, що ставляться до робіт на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», а її автор заслуговує на присудження відповідного наукового ступеня.

Важливим аргументом завершеності наукового дослідження науковий керівник відзначила наукові публікації за темою дисертації й апробацію результатів на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Основні положення дисертації викладено у 13 наукових працях, із них: 3 публікації у наукових фахових виданнях України категорії «Б», 1 – у зарубіжному 9 матеріалів круглих столів та конференцій.

Науковий керівник Семанюк В.З. зробила висновок, що дисертаційна робота Бандурки Максима Богдановича містить науково-обґрунтовані результати, які можуть бути застосовані в системі управлінського обліку підприємств. Оскільки, за змістовними та формальними ознаками дисертаційна робота відповідає вимогам нормативно – правових документів, то може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

4. ВИСТУПИЛИ:

Професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, доцент Біла Юлія Анатоліївна (рецензент), яка зазначила, що дисертація Бандурки Максима Богдановича на тему: «Управлінський облік корпоративної соціальної відповідальності бізнесу» виконана на актуальну тему, відповідає змісту, повністю розкрита, належно оформлена та відповідає встановленим вимогам.

У сучасних умовах розвитку економіки питання корпоративної соціальної відповідальності бізнесу набувають особливої актуальності. Підприємства дедалі більше усвідомлюють необхідність поєднання економічної ефективності із соціальною та екологічною відповідальністю. Водночас формування дієвої системи управлінського обліку корпоративної соціальної відповідальності є важливою передумовою забезпечення прозорості діяльності підприємств, підвищення довіри зацікавлених сторін та формування стійких конкурентних переваг.

Дисертаційна робота Бандурки Максима Богдановича присвячена актуальним проблемам розвитку теоретико-методичних та прикладних засад

управлінського обліку корпоративної соціальної відповідальності бізнесу. Дослідження виконано відповідно до плану наукових досліджень Західноукраїнського національного університету. Дисертаційна робота характеризується наявністю значної кількості опрацьованих літературних джерел, додатків, довідок про апробацію результатів дисертації.

Водночас у дисертації мають місце окремі недоліки та дискусійні положення, згруповані у таких напрямках:

1. Недостатня чіткість у демаркації понять «безпекова КСВ» та «традиційна КСВ» в умовах кризового менеджменту. Хоча автор обґрунтовує феномен «Безпекової корпоративної соціальної відповідальності» як трансформовану стратегію підтримки оборонного сектору та захисту людського капіталу в умовах війни, залишається дискусійним питання, чи є такі дії суто функцією соціальної відповідальності, чи це вимушені заходи забезпечення операційної діяльності.

2. Виокремлення «цифрового вуглецевого сліду» як об’єкта контролю є прогресивною ідеєю, проте методологія калькулювання енергоспоживання хмарних сервісів та інфраструктури компанії у вартісних індикаторах екологічного навантаження потребує визначення конкретних драйверів розподілу для кожного окремого суб’єкта господарювання.

3. Запропоновані автором форми внутрішніх звітів для обліку КСВ є занадто об’ємними. Для практичного впровадження на підприємствах (особливо середнього бізнесу) вони потребують значного спрощення, щоб не створювати додаткового бюрократичного навантаження на бухгалтерів.

Проф. Біла Юлія Анатоліївна зазначила, що наведені зауваження не знижують загального позитивного враження від дисертації Бандурки Максима Богдановича, що дає можливість рекомендувати її на розгляд спеціалізованої Вченої ради та подальшого захисту. В якості офіційних опонентів можна рекомендувати доктора економічних наук, професора Замулу Ірину Валеріївну, професор кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку державного університету «Житомирська політехніка» та доктора економічних

наук, професора Василішина Станіслава Ігоровича, провідного наукового співробітника відділу обліку та оподаткування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», які є фахівцями з проблематики управлінського обліку і мають відповідні публікації.

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Мельничук Інна Василівна (рецензент), яка зазначила, що актуальність теми дисертаційного дослідження аспіранта Бандурки Максима Богдановича не викликає сумнівів, оскільки поліграфічні технології важливі для усіх сфер життя та економічної діяльності.

Ознайомлення з дисертаційною роботою, за словами Мельничук Інни Василівни, дає можливість стверджувати про відповідність вимогам до такого типу робіт. Дисертантом опрацьовано в достатній мірі літературні джерела, офіційна інформація. Рецензентка відмітила вміння автора використовувати методику наукових досліджень для вирішення актуальних питань, адже в роботі та під час презентації результатів здобувачем, спостерігається вільне володіння методами і прийомами управлінського обліку, виведено взаємозв’язки між явищами і процесами та їх співвідношення. Дисертаційна робота написана українською мовою з дотриманням наукового стилю, присутні посилання на першоджерела, термінологія є зрозумілою, значна кількість ілюстрованого матеріалу у вигляді схем, діаграм, таблиць доповнює текстову частину і полегшує її сприйняття.

Робота виконана на належному рівні, є самостійною, системною, завершеною науковою працею, має теоретичну та практичну цінність. Мета дослідження досягнута, поставлені завдання вирішені.

Поряд з тим, Мельничук І. В. висловила думку щодо можливостей удосконалення дослідження, а саме:

1). У роботі недостатньо уваги приділено тому, як управлінський облік КСВ має трансформуватися у внутрішню звітність для різних рівнів менеджменту. Існує ризик, що надмірна деталізація даних про «соціальні інвестиції» перевантажить систему управління, не даючи при цьому

однозначної відповіді на питання про ефективність капіталовкладень для оперативного прийняття рішень;

2). Автор часто ототожнює філантропію та КСВ, проте важливо провести чітку межу: чи є витрати благодійність частиною управлінського обліку, чи це виведення коштів із бізнес-циклу. Необхідно обґрунтувати, чому саме такий вид витрат має відображатися в системі управлінського обліку;

3). доцільно звернути увагу на глобальні принципи управлінського обліку в контексті досліджуваного завдання.

Мельничук І. В. зауважила, що її пропозиції носять дискусійний характер та не знижують загальної позитивної оцінки роботи і підсумувала, що дисертаційна робота за своїм змістом, завершеністю, достовірністю отриманих результатів, науковою новизною, теоретичним і практичним значенням відповідає встановленим вимогам та може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». В якості офіційних опонентів по захисту дисертації запропонувала доктора економічних наук, професора Замулу Ірину Валеріївну, професора кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку державного університету «Житомирська політехніка» та доктора економічних наук, професора Василішина Станіслава Ігоровича, провідного наукового співробітника відділу обліку та оподаткування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», які є фахівцями з проблематики дисертації і мають відповідні публікації.

ВИСТУПИ ЗА ОБГОВОРЕНОЮ РОБОТОЮ.

В обговоренні дисертації взяли участь: професор кафедри обліку і оподаткування, д.е.н., професор Дерій В.А., який зазначив, що дисертаційна робота Бандурки Максима Богдановича на тему «Управлінський облік корпоративної соціальної відповідальності бізнесу» є завершеною науковою працею, яка містить наукову новизну та має практичне значення. Обрана автором логіка наукових пошуків та подані найважливіші їх результати надають дисертації тих необхідних рис, які дають змогу кваліфікувати її як

самостійне, послідовне, комплексне наукове дослідження.

Дерій В.А. відмітив, що оцінивши зміст дисертаційної роботи, можна говорити про її належний теоретичний рівень, що є результатом опрацювання і критичного аналізу значної кількості наукових праць вітчизняних і зарубіжних економістів. Зважаючи на вище наведене, дисертаційна робота може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

Професор кафедри обліку і оподаткування, д.е.н., професор Крупка Я.Д., який відмітив актуальність теми дослідження. Відмітивши доцільність процесного, зазначив, що доцільно посилити витратний підхід до оцінки бізнес-процесів, адже собівартість є основою для встановлення ціни продукту. Крупка Я.Д. наголосив, що дисертаційна робота може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Доцент кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент Сисюк С.В., яка підкреслила актуальність теми, можливість практичного застосування результатів дослідження та їх обґрунтованість. Сисюк С.В. зазначила, що робота містить обґрунтовані результати, відповідає усім вимогам до такого типу робіт і може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи дисертанта Бандурки Максима Богдановича на тему «Управлінський облік корпоративної соціальної відповідальності бізнесу» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації.

2. Пропонувати вченій раді університету прийняти висновок кафедри обліку і оподаткування та затвердити склад разової спеціалізованої ради із захисту дисертація Бандурки Максима Богдановича.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації БАНДУРКИ Максима Богдановича на здобуття ступеня доктора філософії на тему «Управлінський облік корпоративної соціальної відповідальності бізнесу»

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету. Сучасний глобальний економічний ландшафт формується під безпрецедентним впливом екологічних криз, технологічних проривів, Індустрії 4.0 та глибоких геополітичних тектонічних зсувів, що приводить до росту невизначеності і зміни ціннісних рамок функціонування бізнесу. Завдяки цьому, класичне розуміння корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) остаточно трансформувалося з благодійної діяльності на стратегічний імператив виживання бізнесу та забезпечення його стійкості. В цих умовах, традиційна система бухгалтерського обліку, яка обмежена ретроспективними фіскальними показниками, більше не здатна задовольнити потреби сучасних стейкхолдерів, які вимагають від компаній інституціоналізованої підзвітності, абсолютної прозорості та жорсткого контролю над нефінансовими ризиками.

Як наслідок, сучасна бізнес-практика переживає фундаментальний перехід від фрагментарних соціальних ініціатив до інтегрованої системи екологічного, соціального та корпоративного управління (ESG). Якщо раніше КСВ нерідко використовувалася як інструмент маркетингу та зв'язків із громадськістю (PR), що провокувало деструктивні практики «грінвошингу» або самооцінного «грін-маскінгу», то концепція ESG перетворює етичні зобов''язання бізнесу на кількісно вимірну систему аналізу ризиків та підзвітності. Цей зсув базується на логіці багатокапітальної оцінки та моделі потрійної мети сталого розвитку 3P (People, Planet, Profit), де збереження екосистем і соціальна справедливість розглядаються системою управління як рівноцінні й взаємопов'язані компоненти капіталізації підприємства.

Крім того, стрімка цифровізація бізнес-процесів зумовила появу Корпоративної цифрової відповідальності як обов'язкового розширення меж КСВ у цифровому середовищі, що охоплює етичне використання штучного інтелекту, захист даних та мінімізацію вуглецевого сліду IT-інфраструктури. Посилення глобального регуляторного тиску, зокрема впровадження жорстких європейських директив, вимагає корпоративної прозорості, яка перетворюється на головний актив компанії для подолання інформаційної асиметрії та отримання доступу до міжнародних ринків капіталу.

Глобальна пандемія COVID-19 та, найголовніше, повномасштабна військова агресія проти України стали жорсткими макроекономічними шоками для корпоративного сектору. В українських реаліях, де підприємства щоденно зіштовхуються з безпековими ризиками, руйнуванням критичної інфраструктури, логістичними порушеннями та гострим кадровим дефіцитом, соціальна відповідальність бізнесу перейшла з розряду «програм творення добра» у категорію екзистенційної необхідності.

Зазначені виклики стимулювали кардинальну переорієнтацію моделей сталого розвитку бізнесу на фінансування безпекових, військових і гуманітарних потреб держави, матеріально-технічне забезпечення Збройних Сил України, облаштування укриттів для персоналу та релокацію працівників. У цьому контексті навіть базова податкова дисципліна та безперервність операційних процесів набули вираженого соціально відповідального виміру, стали критичним чинником підтримання економічної безпеки держави.

Теоретичне підґрунтя формування концепції корпоративної відповідальності та її оцінювання пройшло складний еволюційний шлях, закладений у ранніх працях Дж. Перкінса та Г. Боуена, і розвинений через стейкхолдерську теорію Е. Фрімена. Проблеми інтеграції нефінансових індикаторів в інформаційні системи управління та оцінки стратегічної ефективності знайшли глибоке відображення у класичних дослідженнях таких зарубіжних науковців, як К. Адамс, Е. Аткінсон, Дж. Беббінгтон, А. Белкаой, М. Бромвіч, Л. Ватсон, Р. Грей, Д. Дхаліваль, Дж. Елкінгтон, М. Епстейн, К.

Іттнер, Р. Каплан, Ф. Карвальйо, Д. Коллісон, Р. Купер, К. Лангфілд-Сміт, П. Р. Мартін, М. Метьюс, Д. Мозер, М. Перерра, Г. Сантос, А. Танасе, Л. Фонсека, Х. Хуанг, Г. Сантос, С. Чакраборті, Д. Шарма.

Проблема відображення інформації про корпоративну соціальну відповідальність у системі обліку досліджена у працях українських науковців, таких як: Ю. Біла, Р. Бруханський, С. Василішин, К. Глак, Л. Голінач, С. Голов, Л. Грицина, В. Дерій, І. Жиглей, В. Жук, З.-М. Задорожний, І. Замула, С. Король, П. Куцик, С. Левицька, С. Легенчук, Н. Марущак, Л. Петрашко, М. Пушкар, В. Семанюк, В. Травін, О. Фоміна, В. Шевчук, Т. Тарасова та інші.

Наявна облікова практика характеризується значним методологічним розривом: у традиційній системі управлінського обліку витрати на соціальні, екологічні та гуманітарні ініціативи досі розглядаються як безповоротні втрати прибутку або непрямі адміністративні видатки. Близько 47% фінансових директорів визнають відсутність уніфікованих процедур для інтеграції нефінансових даних у вартісно орієнтовані індикатори стратегічного аналізу. Без застосування спеціалізованого інструментарію – калькулювання за видами діяльності (ABC), цільового калькулювання (target costing), оцінки життєвого циклу (lifecycle costing) та обліку витрат матеріальних потоків – керівництво підприємств залишається позбавленим релевантної інформації про реальний внесок КСВ у формування вартості та капіталізацію бренду.

Необхідність подолання цих теоретико-методичних протиріч та потреба вітчизняного бізнесу в інноваційних інструментах кризового менеджменту зумовлюють актуальність теми дисертаційного дослідження. Розробка комплексної моделі управлінського обліку, яка гармонізує вартісні та невартісні метрики, дозволить українським підприємствам мінімізувати регуляторні й репутаційні ризики, оптимізувати ресурсоспоживання у межах циркулярних моделей та генерувати збалансовану змішану вартість. В умовах повоєнного відновлення, євроінтеграційного комплаєнсу та триваючих безпекових ризиків така облікова система стане основою для прийняття ефективних стратегічних рішень.

Дисертаційну роботу виконано відповідно до планів науково-дослідних робіт кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету. Зокрема, держбюджетного прикладного дослідження «Домінанти управлінського обліку в умовах діджиталізації для забезпечення економічної безпеки України у воєнний і післявоєнний періоди» (державний реєстраційний номер 0123U101580) та науково-дослідної роботи, яка у 2022-2026 роках виконується професорсько-викладацьким персоналом, докторантами, аспірантами та здобувачами наукового ступеня в межах основного робочого часу кафедри обліку і оподаткування ЗУНУ на тему «Розвиток системи бухгалтерського та управлінського обліку в умовах соціально-економічних викликів» (0122U000927); у 2026 - держбюджетного прикладного дослідження «Цифровізація обліку в системі управління енергетичною та кібернетичною безпекою України у воєнний та поствоєнний періоди (0126U002206).

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження.

Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методологічних основ та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення системи управлінського обліку у сфері корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в умовах сталого розвитку, циркулярної економіки та безпекових викликів. Для досягнення поставленої мети визначено та вирішено такі завдання:

- дослідити генезис та сучасні тенденції розвитку корпоративної соціальної відповідальності бізнесу;
- вивчити економічний зміст витрат на корпоративну соціальну відповідальність бізнесу як стратегічних інвестицій у капіталізацію компанії та побудувати їх класифікацію для потреб управлінського обліку;
- обґрунтувати роль та місце управлінського обліку як основного інформаційного джерела реалізації стратегії сталого розвитку, здатного

долати інформаційну асиметрію та розширювати традиційні облікові межі;

- розробити методи ідентифікації, групування та аналітичного обліку екологічних і соціальних витрат підприємства;
- сформувати модель оцінки еколого-соціальних показників діяльності підприємства у стратегічному управлінському обліку;
- дослідити особливості зміни методології стратегічного управлінського обліку в умовах становлення циркулярної економіки та переорієнтації на безвідходні моделі ресурсоспоживання;
- виокремити об'єкти Корпоративної цифрової відповідальності в системі управлінського обліку в епоху діджиталізації та Індустрії 4.0.;
- адаптувати стратегічні методи калькулювання для ідентифікації соціально-екологічної компоненти собівартості продукції;
- розробити форми внутрішньої управлінської звітності про витрати на КСВБ для забезпечення менеджменту різних рівнів інформацією;
- сформувати систему внутрішнього контролю та управління екологічними, соціальними й репутаційними ризиками.

Об'єктом дослідження є процес створення облікової інформації про витрати корпоративної соціальної відповідальності бізнесу. **Предметом дослідження** є сукупність теоретико-методичних та організаційних положень управлінського обліку щодо корпоративної соціальної відповідальності бізнесу.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна.

У дисертації запропоновано нове вирішення наукового завдання, що полягає у формуванні цілісної обліково-аналітичної парадигми управління корпоративною соціальною відповідальністю, яка інтегрує фінансові метрики з нефінансовими імперативами сталого розвитку.

Найбільш вагомими науковими результатами дослідження є такі:

вперше:

- розроблено основи відображення корпоративної цифрової відповідальності в системі управлінського обліку в умовах автоматизації та

розгортання концепції Індустрії 4.0, а саме, науково обґрунтовано виокремлення нових, специфічних об’єктів контролю та облікового моніторингу, зокрема витрат на забезпечення кібербезпеки, захист персональних даних, а також витрат на мінімізацію цифрового вуглецевого сліду інформаційно-технологічної інфраструктури компанії, що дозволяє трансформувати цифрові операції у дієвий інструмент формування інтегрованої економічної та соціальної цінності бізнесу;

удосконалено:

- алгоритм ідентифікації, систематизації та аналітичного обліку екологічних і соціальних витрат підприємств, що дозволяє забезпечити чітке відокремлення традиційної виробничої собівартості від цільових інвестицій у сталий розвиток (витрат на охорону навколишнього середовища, придбання біодобрив, охорону праці та облаштування об’єктів цивільного захисту), особливістю якого є його безперешкодне проектування на діючу систему обліку через впровадження двозначних матричних аналітичних крос-кодів без створення додаткового операційного навантаження на обліковий персонал, що гарантує високу швидкість забезпечення менеджменту релевантними даними та превентивно нівелює ризики застосування фіскальних чи екологічних санкцій;
- модель вартісної та невартісної оцінки еколого-соціальних показників діяльності підприємства у стратегічному управлінському обліку шляхом адаптації міжнародного інструментарію екологічних прибутків та збитків і калькулювання, яка забезпечує вартісну конвертацію якісних нефінансових ефектів (лояльності персоналу, збереження земельного банку та біорізноманіття, редукції обсягів викидів парникових газів) у релевантні оціночні регулятори довгострокової капіталізації та уможливлює розрахунок індикатора екологічно-скоригованого операційного прибутку;
- методи управлінського обліку в умовах переходу суб’єктів господарювання до циркулярної економіки та переорієнтації на безвідходні моделі ресурсоспоживання; на відміну від наявних підходів, вектор обліку орієнтовано на забезпечення циклічної рециркуляції матеріальних ресурсів за

стратегіями 9R, за якої утилізаційні ланцюги оберненої логістики розглядаються не як джерело операційних збитків чи безповоротних втрат, а як самостійна стаття капіталізації додаткової економічної цінності зворотних матеріальних потоків, що реалізується через сервісні бізнес-моделі;

- інструменти калькулювання собівартості продукції підприємств на основі поєднання поопераційного калькулювання (ABC), цільового калькулювання (Target costing) та калькулювання за життєвим циклом (LCC), що дозволяє здійснити ідентифікацію та аналітичне відокремлення прихованої соціально-екологічної компоненти собівартості (витрат на екологічне пакування, етичний комплаєнс-аудит постачальників сировини) та сформувати доказову базу для обґрунтування етичної цінової премії на екологічно чисту та органічну продукцію перед свідомим споживачем;
- форми внутрішньої управлінської звітності про витрати у сфері корпоративної соціальної відповідальності, які синхронізують традиційні фінансові результати з нефінансовими метриками сталого розвитку; розроблені форми (Матеріально-балансовий звіт руху зворотних матеріальних потоків, Відомість обліку соціально-безпекових витрат, Інтегрований звіт про сталий розвиток) диференційовані під запити користувачів різних рівнів управління, які забезпечують інформаційну прозорість взаємодії з місцевими громадами, пайовиками та інвесторами, а також слугують верифікованою базою для підготовки публічних звітів згідно зі стандартами GRI та Директиви CSRD;
- внутрішній контроль та управління екологічними, соціальними й репутаційними ризиками шляхом імплементації методичного паралельного відображення нефінансових ефектів, що передбачає розмежування контрольних процедур за трьома автономними векторами дій (альтруїстичним, синергетичним, внутрішньо орієнтованим) і дозволяє здійснювати стрес-тестування ліквідності операційного капіталу, мінімізувати ризики недобросовісного екологічного позиціонування (грінвошингу) та запобігати виникненню локальних соціальних конфліктів із землевласниками.

одержали подальший розвиток:

- дослідження історичного формування і тенденцій розвитку корпоративної соціальної відповідальності бізнесу та доведено кардинальне зміщення стратегічних орієнтирів вітчизняного бізнесу в умовах воєнного стану, що зафіксувало появу феномену безпекової корпоративної соціальної відповідальності як добровільної мобілізації ресурсів на користь прямої матеріально-технічної, мілітарної та гуманітарної підтримки оборонного сектору країни, забезпечення продовольчої безпеки, захисту людського капіталу та збереження суспільної стійкості;
- класифікація витрат на корпоративну соціальну відповідальність для потреб управлінського обліку, яку, на відміну від існуючих підходів, побудовано на перетині трьох базових векторів сталого розвитку (довкілля, суспільство, управління) та критерію нормативно-правової обов'язковості; витрати структуровано на обов'язкові (комплаєнс-витрати, спрямовані на превентивну мінімізацію регуляторних ризиків: нарахування єдиного соціального внеску, обов'язкові екологічні податки, законодавче фінансування охорони праці) та добровільні (ініціативні витрати, які формують стратегічний гудвіл компанії та її інвестиційну привабливість);
- обґрунтування ролі та місця управлінського обліку як головного інформаційного джерела реалізації стратегії сталого розвитку, здатного долати інформаційну асиметрію; доведено об'єктивну необхідність розширення традиційних облікових меж та переходу від ретроспективних вузькокорпоративних фінансових кордонів до концепції «подвійного запису матеріальних потоків», що уможливлює паралельне відображення, моніторинг та оцінку руху природного, людського, цифрового та фінансового капіталів компанії у їхньому взаємозв'язку.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Наукові положення, висновки та рекомендації обґрунтовані на належному рівні, опубліковані в періодичних наукових виданнях, апробовані на науково-практичних міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях. Про належний ступінь теоретичної

обґрунтованості та достовірності наукових результатів, що містяться в дисертації, свідчить вдало підібрана методологічна основа дослідження та повнота опрацьованої інформаційної бази.

Практичне значення роботи. Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості використання розроблених пропозицій для підвищення прозорості діяльності підприємств, формування управлінських звітів, а також зниження вартості залучення «зеленого» капіталу в умовах повоєнного відновлення та євроінтеграційного комплаєнсу. Впровадження методів управлінського обліку для обліку витрат корпоративної соціальної відповідальності бізнесу дозволяє суб'єктам господарювання трансформувати якісні параметри соціально-екологічної діяльності у релевантні вартісні регулятори капіталізації, мінімізувати регуляторні й репутаційні ризики (зокрема, явища грінвошингу), оптимізувати ресурсоспоживання у межах циркулярних моделей та обґрунтувати цінову премію за етичний продукт перед свідомим споживачем.

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Усі наукові результати, висновки та пропозиції, викладені у дисертації та винесені на захист, отримано автором особисто. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті ідеї та положення, які є результатом особистої роботи здобувача. Основні положення дисертації викладено у 13 наукових працях загальним обсягом 6,9 д.а., особисто автору належить 5,0 д. а., із них: 3 статті, у яких опубліковані основні наукові результати обсягом 2,8 д.а., з яких автору належить 2,1 д.а.; 1 стаття у закордонному науковому видання обсягом 2,1 д.а., з яких автору належить 0,9 д.а., 10 публікацій апробаційного характеру, що додатково відображають наукові результати дисертації (обсягом 2,0 д. а.).

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових виданнях,
включених до переліку наукових фахових видань України

1. Семанюк В., Бандурка М. Стратегічний облік в умовах переходу до циркулярної моделі господарювання. Вісник економіки. 2025. Вип. 2. С. 236–246. URL: https://doi.org/10.35774/visnyk2025.02.236 (0,8 д.а.; особисто автору належать 0,5 д.а., розроблено методики стратегічного управлінського обліку корпоративної соціальної відповідальності бізнесу).

2. Бандурка М., Мазурик В. Вартісна оцінка корпоративної соціальної відповідальності у стратегічному обліку компанії. Науковий журнал «Світ фінансів», №. 3(84), жовтень 2025, С. 83-92, URL: https://doi.org/10.35774/SF2025.03.083 (1,2 д.а.; особисто автору належати 0,8 д.а., де досліджено методики вартісної оцінки корпоративної соціальної відповідальності бізнесу).

3. Бандурка М. Б. Управлінський облік як інструмент реалізації соціальної відповідальності бізнесу. Інноваційна економіка, вип. 2, Травень 2026, с. 134-9, URL: https://doi.org/10.35774/SF2025.03.083/ (0,8 д.а).

Наукові праці в зарубіжних наукових виданнях

4. Bandurka M., Papinko A., Mazuryk V. Accounting Strategies and Corporate Social Responsibility Under Conditions of War. Journal of Finance and Financial Law (JoFFL) (2,1 д.а.; особисто автору належати 0,9 д.а., де досліджено методики вартісної оцінки корпоративної соціальної відповідальності методики обліку та проблеми корпоративної соціальної відповідальності в умовах війни).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

5. Бандурка М. Б. Соціальна відповідальність бізнесу як об’єкт обліку. XX Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації» (м. Тернопіль, 19 травня 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ. С.779-781 (0,2 д.а.).

6. Бандурка М. Б. Виклики та перспективи обліку соціальної корпоративної

відповідальності бізнесу. Сучасні пріоритети розвитку науки та суспільства : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 квітня 2024 р.). Вінниця: ЗУНУ, 2024 (0,3 д.а.).

7. Бандурка М. Б. Соціально-відповідальний бізнес як фактор підвищення лояльності споживачів. VII Міжнародна науково-практична конференція «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» до 55-річчя кафедри обліку і оподаткування та до 85-річчя від дня народження доктора економічних наук, професора Литвина Богдана Мироновича (м. Тернопіль, 26-27 вересня 2024 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2024. С. 12-14 (0,25 д.а.).

8. Бандурка М. Б. Управлінський облік як інструмент оцінки корпоративної соціальної відповідальності. Розвиток системи обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в Україні : теорія, методологія, організація : збірник тез доповідей учасників XXIII Всеукраїнської науково-практичної конференції. (м. Київ, 28 березня 2025 р.). Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2025. С.115-118 (0,2 д.а.).

9. Бандурка М. Б. Інтегрована модель звітності для стратегічних змін у компанії. Сучасні тенденції розвитку обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування: матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, 27 травня 2025 р.). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. С. 6-7 (0,3 д.а.).

10. Бандурка М. Б. Інформаційне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю. Фінанси та облік в умовах глобальної невизначеності та безпекових ризиків: збірн. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих вчених (м. Тернопіль, 27 трав. 2025 р.). Ч. 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2025. С. 335-337 (0,25 д.а.).

11. Бандурка М. Б. Облік екологічної складової корпоративної відповідальності. XVII Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення управління підприємством» (м. Луцьк, 24 травня 2025 р.). Луцьк: ЛНТУ, 2025. С. 59-62 (0,15 д.а.).

12. Бандурка М. Б. Витрати на соціальну відповідальність бізнесу: доцільність і необхідність. Матеріали X науково-практичної міжнародної конференції «Сучасні тенденції розвитку обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування» (м. Луцьк, 27 травня 2026 р.). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2026 (0,15 д.а.).

13. Бандурка Максим. Управлінський облік соціальної відповідальності бізнесу в умовах війни. Фінанси та облік в умовах глобальної невизначеності та безпекових ризиків: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих вчених (м. Тернопіль, 6 травня 2026 р.).Ч. 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2026. С. 16-18 (0,2 д.а.).

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Бандурки Максима Богдановича відповідає принципам академічної доброчесності.

Апробація результатів дисертації

Основні результати дослідження, викладені у дисертації, доповідалися, обговорювалися та одержали позитивну оцінку на таких 9 міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: XX Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації» (м. Тернопіль, 19 травня 2023 р.), Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні пріоритети розвитку науки та суспільства» (м. Вінниця, 11-12 квітня 2024 р.), VII Міжнародна науково-практична конференція «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» до 55-річчя кафедри обліку і оподаткування та до 85-річчя від дня народження доктора економічних наук, професора Литвина Богдана Мироновича (м. Тернопіль, 26-27 вересня 2024 р.), XXIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток системи обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в Україні : теорія, методологія, організація» (м. Київ, 28 березня 2025 р.), VIII міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції розвитку обліку, аналізу, контролю, аудиту та

оподаткування» : матеріали (м. Луцьк, 27 травня 2025 р.), Всеукраїнська науково-практична конференція студентів і молодих вчених «Фінанси та облік в умовах глобальної невизначеності та безпекових ризиків» (м. Тернопіль, 27 трав. 2025 р.), XVII Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення управління підприємством» (м. Луцьк, 24 травня 2025 р.), X науково-практична міжнародна конференція «Сучасні тенденції розвитку обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування» (м. Луцьк, 27 травня 2026 року), II Всеукраїнська науково-практична конференція студентів і молодих вчених «Фінанси та облік в умовах глобальної невизначеності та безпекових ризиків» (м. Тернопіль, 6 травня 2026 р.).

Оцінка мови та стилю дисертації

Зміст дисертації відповідає визначеним завданням дослідження, розкриває тему роботи і свідчить про її цілісність і завершеність. Дисертація написана діловою українською мовою, у ній простежується авторський стиль, матеріал викладено літературною мовою з використанням наукової фахової термінології.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту.

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертаційної роботи, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових публікаціях, а також відповідність дисертації вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341) та напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, кафедра обліку і оподаткування рекомендує подати дисертаційну роботу Бандурки Максима Богдановича на тему «Управлінський облік корпоративної соціальної відповідальності бізнесу» на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» до захисту в

разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Бандурки Максима Богдановича та повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ:

Пропонувати Вченій раді затвердити такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова разової спеціалізованої вченої ради:

доктор економічних наук, професор Задорожний Зеновій-Михайло Васильович, завідувача кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету.

Рецензенти:

доктор економічних наук, доцент Біла Юлія Анатоліївна, професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету;

кандидат економічних наук, доцент Мельничук Інна Василівна, доцент кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету.

Опоненти:

доктор економічних наук, професор Василішин Станіслав Ігорович, провідний науковий співробітник відділу обліку та оподаткування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»;

доктор економічних наук, професор Замула Ірина Валеріївна, професор кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку державного університету «Житомирська політехніка».

Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді прийняти дисертаційну роботу до захисту.

Головуючий на засіданні:

професор кафедри обліку і оподаткування,
Західноукраїнського національного університету
д.е.н., професор **Ірина НАЗАРОВА**